

## UVODNA RIJEC

Nasilje nad djecom od strane roditelja ima dugu istoriju, jer su različiti vidovi nasilnog, pa čak i surovog odnosa prema djeci zabilježeni i u ranijoj istoriji civilizacije. Kod starih Grka i Rimljana djeca su masovno ubijana i surovo kažnjavana, što se smatralo sastavnim dijelom roditeljskog prava. Međutim, ovaj socijalno-patološki fenomen samo je površno i djelimično privlacio pažnju naučnika iz oblasti društvenih nauka. Tek se u drugoj polovini dvadesetog vijeka povećava društvena osjetljivost za ovu pojavu, i ona postaje vidljivija. Dugo ignorisanje ovog problema može se objasniti nepoznavanjem pravih razmjera ove pojave. Do statistički pouzdanih podataka o stvarnom obimu zlostavljanja i zanemarivanja djece teško se dolazi, jer samo neznatan broj slučajeva biva otkriven.

Posebnu pažnju privlači pojava zlostavljanja i zanemarivanja djece u okviru porodice, jer se čak 70% ove pojave desava u porodici, koja u savremenim društvima ima status visoko zaštićene društvene grupe. Savremeni teorijski pristupi daju porodici značaj bio-psiho-socijalnog sistema, i naglasavaju da poremećaji porodičnih odnosa (nastali u kontekstu sigurnog društvenog okruženja) koji dovode do pojave zlostavljanja i zanemarivanja djece, jesu složena pojava za društvenu reakciju.

## PROBLEMI DEFINISANOSTI ZLOSTAVLJANJA I ZANEMARIVANJA DJECE

Većina opstih definicija sadrži indikatore nasilja nad djecom. Takva je definicija iz enciklopedije Britanica, u kojoj se kaže: "Nasilje nad djecom također i nazvano svirepost prema djeci je nanosenje bola". Prema Milosavljeviću, nasilje nad djecom podrazumijeva "takve odnose i ponasanja pojedinaca, društvenih grupa ili institucija, globalnih društava i drugih kojima se uz primjenu sile nanosi bol, fizička, ili psihička oštećenja, ugrožava zdravlje i fizički i psihički integritet ličnosti i osujećuje normalan razvoj nepunoljetne osobe". Milosavljević shvata nasilje nad djecom kao vid društvene devijacije. Određivanje pojma nasilja nad djecom zahtijeva razmatranje sadržaja i značenja takvih pojmova kao što su: zlostavljanje i zloupotreba, zanemarivanje ili zapostavljanje. Zlostavljanje i zloupotreba su bliski pojmovi, koji sugerisu stetan i neadekvatan odnos prema djeci kao objektima, a ne subjektima nasilja. Pojam zloupotrebe se upotrebljava u određivanju onih odnosa prema djeci u kojima se ona koriste radi nekih potreba i interesa nasilnika na račun potreba, interesa i ličnosti djece. Zlostavljanje podrazumijeva aktivan, u razvojnom smislu stetan i nehuman odnos prema djeci. Međutim, pored odnosa koji podrazumijevaju aktivna činjenja koja nanose oštećenja, neophodno je razmatranje i pasivnih odnosa, odnosno roditeljskih propusta što dovode do osujećenja u zadovoljenju razvojnih potreba djeteta. Tako dolazimo do pojma zanemarivanja, koji odražava pasivan pristup prema potrebama djece. Zanemarivanje i osujećivanje razvojnih potreba djeteta podrazumijeva zapostavljanje fizičkih ili psihičkih djetetovih potreba i koje može izazvati ozbiljna oštećenja zdravlja i razvoja. Osnovne forme zanemarivanja su: fizičko, edukativno, zdravstveno, emocionalno, vaspitno zanemarivanje, eksploatacija, neadekvatan nadzor, napuštanje djeteta. Fizičko i materijalno zanemarivanje podrazumijeva neadekvatno zadovoljenje potreba za hranom, odjecom, obucom, smještajem, odmorom, higijenom, kao i zdravstvenih potreba. Edukativno zanemarivanje podrazumijeva ponasanja kojim roditelji sprečavaju ili propustaju da pošalju djecu u školu, najčešće do nivoa obrazovanja određenog pozitivnim zakonskim propisima. Emocionalno zanemarivanje podrazumijeva ponasanje roditelja preko kojih je on psihološki nedostupan djetetu, što dovodi do zapostavljanja djetetovih bazičnih emocionalnih potreba.

**----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE PREUZETI NA SAJTU. -----**

[www.maturskiradovi.net](http://www.maturskiradovi.net)

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: [maturskiradovi.net@gmail.com](mailto:maturskiradovi.net@gmail.com)